

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพ การเพาะกล้าไม้สักในชุมชนบ้านสวนสัก อำเภองาว จังหวัดลำปาง

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบอาชีพเพาะกล้าไม้สักในชุมชนบ้านสวนสัก 9 ราย ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน หัวหน้าสถานีวนวัฒนวิจัยาว 1 คนและผู้ที่ย้ายกล้าไม้สัก 3 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

รูปแบบการเพาะกล้าไม้สักในชุมชนบ้านสวนสัก อำเภองาว จังหวัดลำปาง มีรูปแบบการเพาะ กล้าไม้สักแบบเดิมคือ หวานเมล็ดพันธุ์ไม้สักลงในแปลงเพาะ เมื่ออายุประมาณ 1 ปีจึงขุดขึ้นมาเพื่อ ตัดแต่งให้เหลือแต่รากแก้ว เรียกว่า “เหง้าสัก” นำมาปลูกในถุงสำหรับใส่กล้าไม้ เพื่อจำหน่าย

แนวทางการพัฒนาอาชีพการเพาะกล้าไม้สักในชุมชนบ้านสวนสัก แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเพื่อพัฒนาการเพาะกล้าไม้สัก

หน่วยงานราชการควรจัดสถานที่เพื่อสร้างตลาดกลางของชุมชน ควรรวมกลุ่มผู้เพาะกล้าไม้สัก เพื่อให้หน่วยงานราชการสนับสนุนช่วยเหลือทางด้านวิชาการที่ทันสมัย

2. ด้านการปรับปรุงพันธุ์

2.1 หน่วยงานราชการปรับปรุง ขยายกล้าไม้สักพันธุ์ดีให้ชุมชน

2.2 นำต้นแม่พันธุ์ที่ได้ ไปปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์และเพาะเป็นกล้าไม้สักพันธุ์ดีเพื่อการ จำหน่าย

การส่งเสริมอาชีพเพาะกล้าไม้สักเพื่อการอนุรักษ์ควรมีหน่วยงานทั้งรัฐบาลและเอกชน สนับสนุน โดยให้ประชาชนซื้อไปปลูกในโครงการปลูกป่าเพื่อการอนุรักษ์เนื่องในวันสำคัญต่างๆ และการปลูกในลักษณะสวนป่าเศรษฐกิจ

The purpose of this research was to study for developing and supporting on teakwood cultivation occupation for the community conservation in Ban Suan Sak, Ngao District, Lampang Province. Four groups of population used in this research were; the first group, asking for the method of planting teakwood cultivation occupations, was 9 gardeners, the second group was the chief of the village, the third group was the head of Silvicultural research centre, Ngao station, and the last group was the 3 customers of teakwood. The tool used in this study were an interview form. Data were categorized and presented in a descriptive.

The results of this study were as follow:

The method of culturing teakwood in Ban Suan Sak Community, Ngao District, were sued the folk way by preparing the big plot of land, then scatter the seeds of the teak, 1 years after, dug it and cut the brunch root, took the root which Called "stump" into the pot (or plastic bag) in order to distribute.

Guidelines to develop and support were 2 ways;

1. Management for developing teakwood cultivation occupation, the officer of Ban Suan Sak, will find the place to build central market and group cooperation was set for helping them to increase knowledge.
2. Improvement of teakwood species of cultivation occupation, the station would be give the suggestion and the food seed of teakwood to the community for scattering, after that the stump will took to distribute next.

For supporting the teakwood cultivation occupation the officer or government sector will plan to have the teak planting project in other place for helping them to sell teakwood.